

УДК 681.518.3

Н.В. Гончар, д.т.н., проф., А.С. Сверстюк, Кулинич Н.А.

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна)

(Тернопільський національний медичний університет імені Івана Горбачевського)

НАУКОМЕТРИЧНИЙ ПОШУК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ ЗАСОБАМИ CITE SPACE

N.V. Honchar, Dr., Prof.; A.S. Sverstiuk, Kulynych N.A

SCIENTOMETRIC SEARCH OF LITERARY SOURCES THROUGH CITE SPACE

Протягом останніх десятиліть спостерігаємо активне використання комп'ютерної програми CiteSpace, яка дає змогу оптимізувати трудомісткість релевантного пошуку наукової літератури по відповідній тематиці. Таким чином комп'ютерні алгоритми та інтерактивні візуалізації допомагають вирішити основні труднощі при тематичному та аналітичному пошуку літературних джерел.

Набір даних бібліографічних ресурсів надходить з платформи Web of Science, яка, як відомо, є міждисциплінарною базою даних, яка містить інформацію про цитування та довідкові дані для журнальних статей, матеріалів конференцій та інших публікацій [1].

Web of Science підтримує різноманітне використання результатів наукових досліджень, від повсякденного пошуку інформації до надання відповідних аналітичних наборів даних із можливістю надання доступу до неопрацьованих даних [2].

Пошукова система Web of Science дозволяє здійснювати запит до бази даних бібліографічних джерел, що містить до 50 логічних операторів. Уміле використання пошукових можливостей дозволяє отримати змістовний набір бібліографічних джерел.

CiteSpace надає більш точні способи ідентифікації відповідних кластерів за допомогою функції кластеризації, яка може бути проведена по країнах, університетах, провідних науковцях та ключових словах. При цьому можна змінювати розміри вузлів та розміри міток кластерів. Розмір шрифту міток кластера контролюється повзунком із двома елементами керування: один керує поріг для показу або приховування мітки на основі розміру кластера, а інший контролює розмір шрифту міток кластера.

Спалах цитування є показником найбільш активного напрямку досліджень. Спалах цитування – це виявлення вибуху найбільшої зацікавленості певною публікацією. Вибух цитування може тривати як кілька років, так і один рік та підтверджує те, що конкретна публікація пов'язана зі сплеском цитувань. Іншими словами, публікація, очевидно, привернула надзвичайну увагу науковців. Крім того, якщо кластер містить численні вузли з сильними спалахами цитувань, тоді кластер в цілому охоплює активну сферу дослідження або тенденцію, що виникає.

Використання програми CiteSpace дає змогу на високому науковому рівні проводити аналітичний огляд літературних джерел по досліджуваній тематиці.

Література

1. Prancutè, R. Web of Science (WoS) and Scopus: The Titans of Bibliographic Information in Today's Academic World. *Publications* 2021, 9 (1). <https://doi.org/10.3390/publications9010012>
2. Birkle, C.; Pendlebury, D. A.; Schnell, J.; Adams, J. Web of Science as a Data Source for Research on Scientific and Scholarly Activity. *Quantitative Science Studies* 2020, 1 (1), 363–376. https://doi.org/10.1162/qss_a_00018.